

МЕЛЬНИЧУК ІВАН ВАСИЛЬОВИЧ **(1937–2008)**

19 серпня 2012 року виповнюється 75 років від дня народження відомому палеогеографу, палеонтологу, історичному географу, невтомному популяризатору науки, доктору географічних наук, професору Київського національного університету імені Тараса Шевченка Мельничуку Івану Васильовичу.

Випускник Чернівецького університету, І. В. Мельничук розпочав свою трудову діяльність на педагогічній ниві – вчителем, потім директором середньої школи у селі Шилівці Хотинського району. По закінченню аспірантури 1968 р. І.В. Мельничук залишився працювати на посаді молодшого наукового співробітника Інституту геологічних наук АН УРСР.

У 1969 р. під керівництвом М. Ф. Веклича успішно захистив дисертацію "Фауна молюсків антропогенних відкладів Лівобережжя Середнього Придніпров'я" і здобув звання кандидата геолого-мінералогічних наук.

Основними напрямками наукових досліджень стали палеогеографія та геоморфологія, четвертинна геологія та палеонтологія, стратиграфія і палеокліматологія, географічне краєзнавство. Іван Васильович був одностайно прийнятий до своєрідного "клубу палеогеографів".

Далі наукова стежка вела по різних установах системи Академії наук України. У 1971–1972 рр. працював молодшим науковим співробітником, у 1972–1981 рр. – старший науковий співробітник Сектору географії Інституту геофізики АН УРСР (тепер – Інститут географії НАН України). 1981–1991 рр. обіймав дуже серйозну та відповідальну по-

саду Вченого секретаря Відділення географії Інституту геофізики АН УРСР, де відкрилася рідкісна для науковця ризика – адміністративна.

Однак, Іван Васильович не уявляв себе без наукових експедицій, подорожей по різних куточках України. Від Сяну до Дону, від Прип'яті до Бельбеку – немає мабуть жодного стратиграфічного розрізу на строкатій геологічній карті України, який не розчистив, не вивчив, не задокументував Іван Васильович. Таким він і постає на численних світлинах – на розчистці у незмінних береті та штормівці, з польовим щоденником і геологічним молотком. "Менте ет малео" – девіз геологів повнішню розділяв палеогеограф Мельничук.

Іван Васильович вирішив передати багатющий досвід молодому поколінню географів – у 1991 р. переходить на роботу до Київського національного університету імені Тараса Шевченка на посаду доцента. Він продовжив і посилив палеогеографічні традиції кафедри геоморфології та палеогеографії, викладав курси "Палеогеографія антропогену", "Методи палеогеографічних досліджень", "Загальна та історична геологія", "Основи наукових досліджень", при чому це були не лекції "з чужого голосу та з чужих книжок", це були саме "лекції Мельничука".

За педагогічною не забувалася і наукова робота. У 1994 р. Іван Васильович захищає дисертацію "Реконструкція плейстоценових ландшафтів і клімату басейнів Дніпра, Дністра і Дунаю" і отримує звання доктор географічних наук.

З 1994 р. до 2002 р. – завідувач кафедри геоморфології та палеогеографії географічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка. З 1997 р. – професор кафедри геоморфології та палеогеографії.

У 2000–2004 рр. – віце-президент Українського географічного товариства.

Автор і співавтор 6 монографій, серед яких "Розвиток антропогенних ландшафтів і клімату країн Центральної та Південно-Східної Європи" (1995), "Зміни клімату в антропогені" (2002), понад 150 наукових праць, численних публікацій у пресі. Співавтор стратиграфічної схеми антропогену України.

Однак квінтесенцією всієї наукової діяльності можна вважати останню монографію І. В. Мельничука "Палеоландшафти України в антропогені" (2004), що стала воістину науковим бестселером і внаслідок невеликого тиражу розходиться і дотепер по ВНЗ України у електронній версії. За відгуками вчених і викладачів такої доступної наукової праці з палеогеографії Україна ще не мала!

Іван Васильович – надзвичайно різнобічна постать. Він був відомий і як популяризатор науки через численні публікації у пресі на різні теми – від географії минулих епох до краєзнавчих розвідок.

На жаль, підступна хвороба у 2008 році дочасно перервала життєвий і творчий шлях Івана Васильовича. Однак професора Мельничука залишиться у пам'яті колег, учнів, друзів.